

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1927 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion med förslag till viss bestämmelse om tull å kärl och behållare av järnplåt med invändig beklädnad av aluminium.

(1:a avd.)

I en inom andra kammare väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 42, har herr *Wikström* hemställt,

»att riksdagen måtte besluta att under rubrik 753 i gällande tulltaxa infogas en anmärkning av följande lydelse:

Anm. till nr 750—751 och 753. Fat samt andra kärl och behållare av järnplåt med invändig beklädnad (armering) av aluminium tullbehandlas efter vad för plåt- och bleckvaror, ej särskilt nämnda, är stadgat, med tillägg av 50 procent av tullbeloppet.»

Utskottet.*Motionen.*

Till stöd för sitt yrkande har motionären anfört i huvudsak följande: Under de senare åren hade i vissa länder för transport och lagring av bland annat vissa kemiska produkter allt mera kommit till användning kärl av s. k. armerad lättmetall, bestående av en behållare företrädesvis av aluminium, vars väggar genom tryck bringats att sluta tätt intill ett omhölje av järn. Dessa kärls företrädare framför kärl av järnplåt grundade sig på den för aluminium utmärkande egenskapen att motstå inverkan av syror. Då någon inhemsk tillverkning av dylika kärl icke förekomme, vore man för deras användning här i landet hänvisad till import, varvid varorna drabbades av en synnerligen hög tull. Med tillämpning av de i 1 § mom. b) tulltaxeunderrättelserna intagna bestämmelserna angående förtullningen av sammansatta varor lades nämligen det inre kärlet — ehuru dess tjocklek motsvarade endast omkring en tredjedel av det yttre kärlets — till grund för tullbehandlingen, och dylika artiklar hänfördes sålunda till rubriken 931 med en tull av 50 öre för kilogram. Då vikten av aluminiumkärlet motsvarade ungefär en tiondel av järnplåtkärlets, vore det mera skäligt att varan belades med en tull, motsvarande den sammanlagda tullen för båda kärnen, därest de införts vart för sig. Då järnplåtkärlet i regel bleve hänförligt till rubriken 750 med en tull av 8 öre för kilogram och aluminiumkärlet till ovannämnda rubrik 931 med en tull av 50 öre för kilogram, motsvarade en på nämnda sätt beräknad tull å det sammansatta kärlet omkring 12 öre för kilogram eller 50 procent mera än tullen å järnplåtkärlet.

För utskottet har upplysts, att någon nämnvärd tillverkning inom landet av sådana kärl, som i motionen avses, visserligen för närvarande icke förekommer, men att något hinder för sådan tillverkning icke möter, därest efterfrågan å dylika kärl skulle uppstå. Det har även gjorts gällande, att en nedsättning av tullen å kärl av armerad lättmetall skulle kunna menligt inverka på den inhemska tillverkningen av aluminiumkärl, som hava användning dels för hushållsbruk (kokkärl), dels såsom mjölktransportkärl, dels ock såsom lager- och jäskar i bryggerier. Vad beträffar tillverkningen av kokkärl av aluminium lär, enligt vad utskottet från sakkunnigt håll inhämtat, anledning icke finnas till antagande, att densamma på något sätt beröres av den föreliggande frågan, enär kärl av armerad lättmetall av bland annat värmekniska skäl icke lämpade sig såsom kokkärl. Vad åter angår transportkärl för mjölk har man, enligt vad som upplysts, på grund av aluminiums egenskap att icke angripas av mjölksyra, i närgränsande länder i stor utsträckning börjat i stället för kärl av järnplåt använda aluminiumkärl, vilka för ernående av större hållbarhet försetts med förstärkningsanordningar av järn, och har tillverkning av dylika kärl upptagits vid ett av våra metallverk. Kärl av sistnämnda slag beröras icke av den ifrågasatta tulltaxeändringen, och frågan om avvägningen av ett lämpligt tullskydd för deras framställning torde icke böra upptagas i detta sammanhang. Representanter för tillverkningen av aluminiumkärl hava upplyst, att man undersökt utsiktterna för fabrikation av mjölktransportkärl av järnplåt med invändig beklädnad av aluminium — således av det slag som i motionen avses — men att sistnämnda slags kärl befunnits icke lämpliga.

Vad slutligen beträffar för bryggeriindustrien avsedda lager- och jäskar har utskottet inhämtat följande. Inom nämnda industri har under de senare åren försiggått en omläggning av den maskinella utrustningen bland annat så tillvida, att man sökt ersätta de förr använda, av trä bestående jäs- och lagringskaren med kar av mera hållbar beskaffenhet. Härvid har emellertid måst tillses, att sådant material väljes, som ej inverkar på ölets smak under den tid detsamma förvaras i behållarna. Man hade sålunda till en början använt kar av järn, invändigt försedda med glasyr eller annat skyddsmedel. Då det emellertid visat sig, att risk förelåg för sprickor i glasyren, i vilka bildades härदार för s. k. vildjäst eller dylikt, varigenom ölets smak förändrades, hade man på de senaste åren övergått till kar av aluminium, mot vilka allvarligare anmärkningar i nu berörda avseende icke förekommit. Tillverkning av dylika helt av aluminium bestående kar, vilka äro hänförliga till rubriken 922 med en tull av 25 öre för kilogram, hade bedrivits vid ett inhemskt metallverk. Däremot hade sådana kärl, som i motionen avses, hittills veterligen icke kommit till användning vid tillverkning av maltdrycker. De farhågor, som uttalats angående den ifrågasatta tullnedsättningens menliga inverkan på den inhemska aluminiumkärls-tillverkningen, synas sålunda icke vara grundade på nu föreliggande förhållanden.

Utskottet har funnit uppenbart, att beträffande en på ovan angivet sätt sammansatt vara tillämpningen å hela varan av den tullsats, som gäller för den kvantitativt mycket obetydliga aluminiumdelen, innebär en oegentlighet samt att, då de nu gällande allmänna bestämmelserna anses lägga hinder i vägen för varans hänförande till en rubrik med mera lämplig tullsats, särskild bestämmelse bör införas i tulltaxan angående tullbehandlingen av ifrågavarande artiklar. I sådant avseende har utskottet intet att erinra mot motionärens förslag, att tullen skall motsvara den för järnplåtvaran gällande med visst procentuellt tillägg. Med hänsyn till, bland annat, att tillverkningskostnaderna för de på ovan angivet sätt sammansatta kärlden måste bliva högre än summan av kostnaderna för tillverkning av de båda i kärlden ingående delarna, torde försiktigheten bjuda, att det procentuella tillägget bestämmes något högre än vad motionären föreslagit eller till 75 procent av tullen å järnplåtvaran.

Bevillningsutskottet, som vid behandlingen av denna fråga anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén såsom sakkunnig, får på grund av vad ovan anförts hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av herr Wikströms förevarande motion II: 42, besluta,

att efter rubriken 753 i gällande tulltaxa skall intagas en anmärkning av följande lydelse:

»*Anm. till nr 750—751 och 753.* Fat samt andra kärl och behållare av järnplåt med invändig beklädnad av aluminium tullbehandlas efter vad för plåt- och bleckvaror, ej särskilt nämnda, är stadgat, med tillägg av 75 procent av tullbeloppet.»

Stockholm den 24 februari 1927.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Wohlin, Bårg, Rune, Wigforss, Boman, Björnsson, friherre Beck-Friis, Bergman, Månsson i Furuviik, Jönsson i Boa, Hedlund i Östersund, Bengtsson i Kullen, Olsson i Ramsta, Lövgren i Nyborg, Östergren, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Johansson i Krogstorp och Werner.

Reservation

av herrar *Wohlin* och *Nilsson* i Hörby, vilka ansett denna fråga vara av natur att böra prövas i samband med en allmännare revision av tulltaxan eller åtminstone i sådant sammanhang, att alla för bedömandet viktiga synpunkter kunna beaktas och konsekvenserna av olika möjliga lösningar kunna fullt överblickas, och vilka fördenskull ansett, att utskottet bort avstyrka bifall till den väckta motionen.
